

JUDr. PAVEL BLAŽEK, Ph.D.

MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne 25.6.2013

Čj. 91/2013-OD-SPZ/3

Nejvyšší soud ČR

Burešova 20

657 37 Brno

Věc: obviněný Z. (S.) M. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: kopie rozsudku býv. NVS v Plzni ze dne 26.7.1955 sp.zn. T - 25/55

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch obviněného Z. M.

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému rozsudku býv. Nižšího vojenského soudu v Plzni ze dne 22.7.1955 sp. zn. T – 25/55.

Rozsudkem býv. Nižšího vojenského soudu v Plzni ze dne 22.7.1955 sp. zn. T – 25/55, který nabyl právní moci 26.7.1955, byl Z. M. uznán vinným trestným činem vyhýbání se služební povinnosti podle § 270 odst. 1 písm. b) trestního zákona č. 86/1950 Sb. Uvedeného trestného činu se měl podle rozsudku dopustit tím, že v polovině února 1955 a dne 10.6.1955 u svého útvaru v Sokolově odmítl převzít zbraň a vykonávat vojenskou službu, při čemž se odvolával na to, že mu v tom brání jeho náboženské přesvědčení. Za to byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 7 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na dobu 2 roků. Rozsudek nabyl právní moci dnem 26.7.1955.

Podle ustanovení § 15 odst. 1 Ústavy Československé republiky z roku 1948 se svoboda svědomí zaručuje.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 Ústavy Československé republiky z roku 1948 má každý právo vyznávat soukromě i veřejně jakoukoli náboženskou víru nebo být bez vyznání.

Podle § 1 odst. 1 trestního řádu č. 87/1950 Sb. účelem trestního řádu je upravit řízení v oboru trestního soudnictví tak, aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé potrestáni.

Podle § 2 odst. 3 trestního řádu č. 87/1950 Sb. bylo úkolem soudu v trestním řízení zejména spravedlivě rozhodovat o trestných činech.

Podle § 270 odst. 1 písm. b) trestního zákona č. 86/1950 Sb. se trestného činu vyhýbání služební povinnosti dopustil ten, kdo se úmyslně vyhýbal plnění služební povinnosti nebo služebního úkonu mimo jiné i tím, že se odvolával na náboženské nebo jiné přesvědčení.

Rozhodnutím býv. Nižšího vojenského soudu v Plzni došlo k porušení rovnosti podle § 1 tehdy platné Ústavy, neboť nerovnoměrnost mezi přiznanými právy a uloženými povinnostmi zcela jednoznačně stavěla do nevýhodné pozice všechny občany, kteří chtěli výkon ústavně zaručené náboženské svobody prakticky realizovat oproti těm, jejichž přesvědčení postrádalo duchovní dimenze. V té době platný ústavní zákon č. 150/1948 Sb., tzv. Ústava 9. května, zaručovala v ustanovení § 15 odst. 1 svobodu svědomí a přiznávala v ustanovení § 16 odst. 1 každému občanu státu právo volby jakékoliv náboženské víry; na druhé straně striktně vymezila v § 34 odst. 1 a 2 základní povinnosti občana ke státu, mezi nimiž je i povinnost související s obranou vlasti. Za tohoto stavu měl stěžovatel možnost dostat svému náboženskému přesvědčení pouze za cenu trestně právních důsledků, při nichž se jako věřící dostal do rozporu se svými povinnostmi občana při obraně státu. Ústava 9. května přerušila kontinuitu chápání svobody svědomí a přesvědčení jako práv absolutních, které nelze omezit předpisem jednoduchého práva.

Za situace, kdy neexistovala alternativa k výkonu základní vojenské služby pro případ, že by její výkon vedl k popření náboženského přesvědčení občana, nebylo možno jeho čin, kterým realizoval ústavou a mezinárodními úmluvami zaručené svobody, pokládat za trestný čin, neboť takovému jednání chyběl znak protiprávnosti.

Bývalý Nižší vojenský soud v Plzni rozsudkem ze dne 22.7.1955 sp. zn. T – 25/55 porušil zákon v ustanoveních § 1 odst. 1 a § 2 odst. 3 trestního řádu č. 87/1950 Sb. a § 270 odst. 1 trestního zákona č. 86/1950 Sb. v neprospěch obviněného Z. M..

Proto **navrhují**, aby Nejvyšší soud České republiky:

1. podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že pravomocným rozsudkem býv. Nižšího vojenského soudu v Plzni ze dne 22.7.1955 sp. zn. T – 25/55 byl porušen zákon v ustanoveních § 1 odst. 1 a § 2 odst. 3 trestního řádu č. 87/1959 Sb. a § 270 odst. 1 písm. b) trestního zákona č. 86/1950 Sb. v neprospěch obviněného Z. M.,

2. podle § 269 odst. 2 trestního řádu napadený rozsudek býv. Nižšího vojenského soudu v Plzni ze dne 22.7.1955 sp. zn. T – 25/55 zrušil a zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušený rozsudek obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
3. dále postupoval podle 270 odst. 1, případně podle § 271 odst. 1 trestního řádu.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [3 Tz 35/2013](#)